

**OSNOVNA ŠOLA
I D R I J A**

Telefon: (05) 372 62 00
faks: (05) 377 10 65

osidrija@guest.arnes.si
<http://www.osnovna-sola-idrija.si>

LAPAJNETOVA 50
5280 IDRIJA

Vzgojni načrt

1 UVOD

Z vzgojnim načrtom Osnovna šola Idrija določa načine doseganja in uresničevanja ciljev ter vrednot iz 2. člena Zakona o osnovni šoli ob upoštevanju potreb in interesov učencev ter posebnosti širšega okolja. Vzgojni načrt vsebuje vzgojne dejavnosti in oblike vzajemnega sodelovanja šole s starši ter njihovo vključevanje v uresničevanje vzgojnega načrta.

Leta 2007 je šola skupaj z učenci in s starši oblikovala vizijo

S prijatelji do znanja.

Vrednote, ki jim sledimo pri uresničevanju vizije, so:
znanje, ustvarjalnost, sodelovanje, druženje, prijateljstvo.

Pravna podlaga

Vzgojni načrt je opredeljen:

- s Konvencijo o otrokovih pravicah (OZN, sprejela Generalna skupščina 1989),
- z Zakonom o financiranju vzgoje in izobraževanja,
- z Zakonom o osnovni šoli.

Izhodišča:

- oblikovanje na podlagi vizije in poslanstva šole,
- vključenost v letni delovni načrt šole,
- način izvajanja kurikula šole,
- sodelovanje in dogovori med strokovnimi delavci šole, učenci in starši.

Vzgojni načrt vsebuje:

- temeljne vrednote in vzgojna načela,
- vzajemno sodelovalni odnos s starši,
- vzgojne dejavnosti (proaktivne oz. preventivne dejavnosti in svetovanje ter usmerjanje učencev),
- vzgojne postopke in ukrepe.

2 TEMELJNE VREDNOTE IN VZGOJNA NAČELA

Vrednote, na katerih temelji vzgojno delovanje naše šole:

- **ZNANJE** (Učencem omogočiti pridobivanje veščin in znanj, ki jim bodo pomagali pri nadaljnjem izobraževanju ali usposabljanju ter v življenju nasploh.)
- **SODELOVANJE** (Med učenci, med zaposlenimi in učenci, med starši in zaposlenimi, med zaposlenimi, med starši.)
- **DELOVNE IN UČNE NAVADE, USTVARJALNOST** (Razvijanje pozitivnega odnosa do dela, delovnih in učnih navad, vztrajnosti pri delu in ustvarjalnosti.)
- **SPODBUJANJE PRIJATELJSKIH ODNOSOV IN DOBRE VOLJE** (Omogočiti učencem veselje, prijateljstvo, sproščeno okolje ter razvijanje medsebojne pomoči.)
- **ODGOVORNOST** (Do samega sebe, sošolcev, delavcev šole, staršev, dela in učenja, družbenega in naravnega okolja.)
- **SPOŠTOVANJE** (Spodbujanje vzajemnega medosebnega spoštovanja med vsemi zaposlenimi in učenci, med samimi zaposlenimi, starši in zaposlenimi, učenci in starši, med učenci.)
- **DOSLEDNOST** (Pri vzgoji, pravilih, dogovorih.)
- **SAMOSTOJNOST** (Učenec je samostojen pri doseganju ciljev v skladu s sposobnostmi.)
- **STRPNOST** (Upoštevanje in spoštovanje različnosti glede na spol, raso, vero, socialno-ekonomski status, jezik ...)
- **VARNOST** (Upoštevanje zakonskih predpisov, hišnega reda in šolskih pravil. Vsak učenec ima pravico, da se počuti varnega, in dolžnost, da ne ogroža sebe in drugih.)
- **STROKOVNOST** (Napredovanje zaposlenih v stroki, izobraževanje, argumentacija, izmenjava mnenj in dobrih praks med zaposlenimi in med zaposlenimi ter starši.)
- **KULTURNO PREHRANJEVANJE, OSEBNA HIGIENA, ZDRAVJE** (Skrb za zdravje, zdravo prehrano in zdrav način življenja, kulturno prehranjevanje ter osebno higieno.)

Načela vzgojnega delovanja

- **NAČELO OSEBNEGA ZGLEDA**
Učitelji, ostali delavci šole in starši so s svojim vedenjem, zgledom in delovanjem učencem primeren zgled.
- **NAČELO STROKOVNOSTI IN ODGOVORNOSTI**
Odločitve vseh zaposlenih so strokovne. Za svoja dejanja so odgovorni vsi vpleteni (učitelji, strokovni delavci, ostali delavci, učenci in starši).
- **NAČELO UPOŠTEVANJA ENAKIH MOŽNOSTI IN RAZLIČNOSTI MED OTROKI**
Vsi učenci imajo enake možnosti. Vsak učenec naše šole ima ustrezne oblike obravnave in vključevanja ob upoštevanju različnosti in posebnosti posameznika.
- **NAČELO OMOGOČANJA AKTIVNEGA SODELOVANJA UČENCEV**
Učencem omogočamo pogoje za lastno izražanje, doživljanje in ustvarjanje. Ustvarjamo okolje, kjer lahko učenci razvijajo pozitivno samopodobo in zavest o pomenu sprejemanja in odgovornosti za lastno vedenje.
- **NAČELO PROAKTIVNEGA OZIROMA PREVENTIVNEGA DELOVANJA**
Soustvarjamo pogoje za prijetno, sproščeno in delovno vzdušje. Pomembno k temu prispevajo organizacija, vodenje in upravljanje šole.
- **NAČELO SODELOVANJA S STARŠI IN USKLAJENOSTI PRISTOPA ŠOLE IN STARŠEV**
Šola in starši ob različnih priložnostih razvijajo partnerstvo, medsebojno zaupanje in sodelovanje.
- **NAČELO ZDRUŽEVANJA PRAVIC, ODGOVORNOSTI IN PRAVIL**
Šola vzgaja v duhu medsebojnega spoštovanja pravic in oblikuje pravila skupnega življenja, ki izhajajo iz pravic in dolžnosti.
- **NAČELO VZPODBUJANJA SAMONADZORA IN SAMODISCIPLINE**
Učitelji dajo učencem smernice o primernem vedenju. Pomemben del vzgoje je tudi nenehna krepitev samostojnosti in odgovornosti učencev.

3 SODELOVANJE S STARŠI

Strokovni delavci šole, učenci in starši razvijamo sodelovalni odnos na vzgojnem področju. Vzajemno sodelujemo pri oblikovanju življenja in dela šole, različnih vzgojno-izobraževalnih dejavnostih, oblikovanju vzgojnega koncepta šole, pri preventivnih vzgojnih dejavnostih, svetovanju in usmerjanju v skladu s pristojnostmi.

Šola s starši sodeluje tako pri doseganju učno-vzgojnih ciljev kot pri reševanju razvojnih in osebnih težav otrok.

Oblike sodelovanja so sledeče:

- roditeljski sestanki,
- govorilne ure,
- svet staršev, svet šole, šolski sklad,
- predavanja in delavnice,
- individualni pogovori,
- priprava, izvajanje in evalvacija individualiziranih vzgojnih in učnih načrtov učencev,
- priprava letnega delovnega načrta, načrtovanje nadstandardnega programa šole, delovne skupine skladno s šolsko zakonodajo,
- različne dejavnosti šole.

Šola spodbuja neformalne oblike sodelovanja (srečanja s starši, priložnostni pogovori s starši, izražanje mnenj staršev).

Redno kakovostno sodelovanje šole in staršev je temelj učinkovitega vzgojnega delovanja šole.

4 VZGOJNE DEJAVNOSTI

• PROAKTIVNE OZIROMA PREVENTIVNE DEJAVNOSTI

Šolsko delo in življenje je organizirano tako, da se v šoli počutimo varno, smo pri delu zavzeti in ustvarjalni. Prevezemamo odgovornost za svoje vedenje in upoštevamo omejitve, določene s šolskim redom, pravili šole in posebnimi dogovori.

Pozornost namenjamo:

- razvijanju pozitivne samopodobe,
- skrbi za lastno zdravje,
- sprejemanju odgovornosti za svoja dejanja,
- razvijanju solidarnosti, medsebojni pomoči in upoštevanju različnosti,
- razvijanju socialnih veščin in dobri medsebojni komunikaciji,
- razvijanju občutljivosti za prepoznavanje vseh vrst nasilja in postopkom v posameznih primerih,
- konstruktivnemu reševanju nesoglasij in sporov,
- razvijanju moralnih vrednot,
- kritičnemu vrednotenju lastnega vedenja in vedenja vrstnikov ter prevzemanju odgovornosti.

Dejavnosti, s katerimi dosegamo zgoraj naštetu, so:

oblikovanje oddelčnih dogovorov o temeljnih vrednotah skupnega življenja in načinih ravnanja, vključevanje vzgojnih vsebin v pouk, v delo oddelkov PB, spremljanje domačega dela, sodelovanje učencev pri oblikovanju pouka in drugih dejavnosti, načrtovanje in izvajanje razrednih ur, načrtno in sistematično izvajanje dejavnosti za preprečevanja zasvojenosti, nasilništva, spolnih zlorab in drugih odklonskih pojavov (razredne ure, osebni pogovori, dnevi dejavnosti, projekti ...), vključevanje v projekte, tekmovanja, natečaje, aktivno preživljanje prostega časa, humanitarno delo, zbiralne delovne akcije, urejanje šolskih prostorov in okolice šole ter ločevanje odpadkov, dežurstva med odmori, čas po pouku, zunanje površine šole ..., dežurstva učencev, obeleževanje praznikov in spominskih dni, delavnice za učence, mentorstvo starejšega učenca mlajšim (tutorstvo), sodelovanje s strokovnimi in drugimi ustanovami, izvajanje dejavnosti, ki povezujejo učence, delavce šole, starše in lokalno skupnost, odzivnost in pravočasnost pri reševanju problemov.

• SVETOVANJE IN USMERJANJE

Svetovanje izvajamo pri vsakodnevnih dejavnostih učencev. Ti lahko poiščejo pomoč odrasle osebe na šoli pri osebnih težavah, dvomih in nejasnostih. S svetovanjem rešujemo težave zaradi nespoštovanja med udeleženci in kršenja šolskih pravil.

Svetovanje učencem izvajajo:

- učitelji in mentorji dejavnosti, kadar se problem nanaša na njihov predmet ali dejavnost,
- razrednik, ko je problem celostne narave in zahteva vključevanje staršev, drugih učiteljev, svetovalne službe ali vodstva šole,
- šolska svetovalna delavka, ko problem zahteva poglobljeno obravnavo,
- ravnatelj, ko so kršena (dogovorjena) pravila.

Učenec se s svetovanjem nauči:

- oblikovanja ciljev in strategij za njihovo uresničevanje,
- organiziranja dela za večjo učinkovitost,
- spremljanja svoje uspešnosti,
- razmišljanja in presojanja svojega vedenja in ravnanja drugih ljudi,
- prevzemanja odgovornosti in sprejemanja posledic svojih dejanj,
- empatičnega vživljanja v druge,
- sprejemanja različnosti,
- opazovanja lastnih občutij, razmišljanja in vedenja,
- razumevanja vzrokov neustreznega vedenja sebe in drugih,
- reševanja problemov in sporov,
- ustreznega ravnanja s svojimi čustvi (razvoj čustvene inteligence),
- razvijanja realne in pozitivne samopodobe ter spoštovanja.

• POHVALE, PRIZNANJA

Priznanja, pohvale in nagrade pri učencih utrjujejo želeno vedenje in dobro šolsko delo. Spodbujajo jih k osebnemu napredku.

Učenci ali skupine učencev lahko za uspešno in prizadevno delo v šoli prejmejo pohvale, priznanja in nagrade, ki jih predlagajo:

- učenci,
- oddelčne skupnosti in skupnost učencev šole,
- razredniki,
- drugi strokovni delavci šole,
- mentorji dejavnosti,
- ravnatelj,
- starši.

Pohvale so lahko ustne ali pisne.

Kadar se učenec ali več učencev izkaže s prizadevnostjo pri enkratni ali kratkotrajni dejavnosti, so ustno pohvaljeni.

Pisne pohvale podeljujeta razrednik ali mentor dejavnosti za celo šolsko leto. Razrednik podeljuje pisne pohvale za delo v oddelčni skupnosti ali za individualno napredovanje učenca.

Priznanja podeljuje učencem ravnatelj šole, in sicer za delo oziroma dosežek, ki je pomemben za celotno šolo ali znatno prispeva k ugledu šole v širši skupnosti.

Učenci, ki prejmejo priznanje, so lahko nagrajeni. Vrsto nagrade za posameznega učenca določi ravnatelj v sodelovanju z razrednikom oziroma mentorjem.

5 VZGOJNI POSTOPKI IN UKREPI

Vzgojni postopki in ukrepi so za učence vnaprej znane neprijetne posledice, ki nastopijo, kadar kršijo pravila.

Pogovor

Pogovor z učencem je temeljni postopek, v katerem učenec enakovredno sodeluje. V pogovor se lahko vključijo razrednik, starši in šolska svetovalna služba.

Restitucija - možnost poravnave škode

Restitucija je oblika vzgojnega postopka. Učencu, ki je s svojim ravnanjem povzročil materialno, etično, psihološko in socialno škodo drugemu, skupini ali šoli, omogoča, da to popravi. V postopku ukrepi niso vnaprej določeni, smiselno so povezani s povzročeno škodo. Povzročitelj se mora potruditi, da poišče rešitev. Pri učencu spodbuja konstruktivno vedenje, ker ni kaznovalca in kazni, sooči se s posledicami svojega ravnanja in sprejme odgovornost zanj. Restitucija se nikoli ne izvaja pod prisilo.

Mediacija

Mediacija je postopek, v katerem se osebe v sporu ob pomoči tretje osebe (mediatorja) pogovorijo in ugotovijo, kje so točke njihovega spora, si izmenjajo stališča, izrazijo svoja mnenja, ideje, težave in strahove ter skušajo najti rešitev, ki bo ustrezala vsem udeležencem spora. Proces vodi mediator, ki je nepristranski in s posebnimi strategijami in tehnikami usmerja ter vodi proces, ki je zaupen. Mediator mora biti ustrezno strokovno usposobljen.

Ukinitev pravic

Učencu se zaradi neprimerne in nesprejemljivega vedenja ukinejo pravice, povezane s statusom. Učencu, ki nima statusa, pa se onemogoči udeležba nadstandardnih dejavnosti.

Vzgojni ukrep

Učencu se skladno s kršitvijo izreče vzgojni ukrep. Ob tem se oblikuje individualni načrt, pri katerem sodelujejo razrednik, učenec, starši, šolska svetovalna služba.

Vzgojni opomin

Učencu se lahko izreče vzgojni opomin, kadar krši dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom in drugimi predpisi.

Šola lahko učencu v šolskem letu izreče tri opomine, nato sledi prešolanje.

6 SPREMLJANJE IN IZVAJANJE VZGOJNEGA NAČRTA

Vzgojni načrt strokovni delavci šole, starši in učenci izvajajo in spremljajo. O uresničevanju vzgojnega načrta ravnatelj najmanj enkrat letno poroča svetu staršev in svetu šole.

7 SPREJEM VZGOJNEGA NAČRTA

Vzgojni načrt sprejme svet šole na predlog ravnatelja, ki si predhodno pridobi mnenje učiteljskega zbora in sveta staršev.

Vzgojni načrt OŠ Idrija je bil obravnavan in sprejet na seji Sveta zavoda OŠ Idrija 29. 9. 2016.

Številka: 6006-1/2016-4

Nataša Luša
predsednica sveta zavoda

Ivica Vončina
ravnateljica